

Uusien käsitteiden ja muutosten ehdotusjärjestelmä

Ehdotusjärjestelmän idea

Ehdotusjärjestelmä on Finto.fi:ssä julkaistujen sanastojen uusien käsitteiden luontia, ja vanhojen käsitteiden muutoksia varten kehitetty järjestelmäkokonaisuus. Ideana on, että järjestelmän avulla kuka tahansa sanaston käyttäjä voi helposti ehdottaa muutoksia sanastoon.

Toistaiseksi ehdotusjärjestelmä on käytössä YSOlle ja YSO-paikoille.

Järjestelmä koostuu seuraavista moduuleista:

- Sanaston etusivulta ja käsitesivuilla löytyvä ehdotus-widget
- Ehdotettujen käsitteiden [GitHub-keskustelualusta](#)

YSON osalta on lisäksi käytössä ehdotettujen käsitteiden [YSE-sanasto](#) Finto.fi:ssä.

Moduulit muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden, jossa käyttäjä voi käyttää tarpeensa mukaan vain osaa, tai kaikkia moduuleita.

Ehdotuksen tekeminen

- Mene sanaston etusivulle, esim. finto.fi/yso. Klikkaa sivun alareunasta linkkiä "Ehdota uutta käsitettä tähän sanastoon" (Kuva 1.)
- Muutosta olemassaolevaan käsitteeseen voit ehdottaa käsitteen omalta sivulta klikkaamalla linkkiä "Ehdota muutosta käsitteeseen" (Kuva 2.)

The screenshot shows the Finto.fi YSO page. On the left is a navigation menu with tabs for 'A-Ö', 'Hierarkia', 'Ryhmit', and 'Uudet'. Below these are alphabetical lists (A-Z, 0-9) and a list of concepts starting with 'A'. On the right, there are metadata fields for 'KOTISIVU', 'TYYPPI', 'SKOSMOS:MARCOURCECODE', and 'URI'. Below these are two tables: 'Resurssien lukumäärä tyypeittäin' and 'Termien lukumäärät kielittäin'. At the bottom, there is a link 'Ehdota uutta käsitettä tähän sanastoon' which is circled in red.

KOTISIVU	https://www.kiwi.fi/x/SocdCw
TYYPPI	http://www.w3.org/2004/02/skos/core#ConceptScheme
SKOSMOS:MARCOURCECODE	yso/fin
URI	http://www.yso.fi/onto/yso/

Tyyppi	Lukumäärä
Käsite	31216
• Yksilökäsite	1788
• Hierarkisoiva käsite	82
• Yleiskäsite	27862
Kokoelma	242

Kieli	Päätermit	Ohjaustermit	Piilotermit
englanti	30724	5372	13372
suomi	31205	14517	16154
ruotsi	30773	17776	13200

Lataa tämä sanasto: [RDF/XML](#) [TURTLE](#) [MARCXML/suomi](#) [MARCXML/ruotsi](#)

[Ehdota uutta käsitettä tähän sanastoon](#)

Kuva 1. Linkki uuden käsitteen ehdotuswidgettiin YSON etusivun alareunassa.

finto Suomalainen asiasanasto- ja ontologiapalvelu Sanastot Tietoja Palaute Ohje | på svenska in English

YSO - Yleinen suomalainen ontologia

Sisällön kieli suomi Hae

A-Ö Hierarkia Ryhmät Uudet

A B C D E F G H I J K L M N O
P Q R S T U V W X Y Z Ä Å Ö
0-9

A(H1N1)-virus
A(H5N1)-virus
AAC-menetelmät → puhetta tukeva ja korvaava kommunikatio
aakkoset
aakkosnimet → radioaakkoset
aakkosto → aakkoset
aakkostot → aakkoset
aakkostus
AA-liike
aallonmurtajat
aallonpituus
aallot
aaloet
aaltoenergia
aaltojohteet
aaltojohtimet → aaltojohteet
aaltoliike
aaltoputket → aaltojohteet
aaltovoima → aaltoenergia
aamiaisat
aamiaismajoitus
aamu
aamuhartaudet → päivänavaukset
aamunavaukset → päivänavaukset
aamupaivakerhot → aamupaivatoiminta
aamupaivatoiminta
aamutakit
aapasuot
aapiset
aariat
aarnialueet
Aarnikotkan metsän luonnonsuojelualue
aarnikotkat
aarnimetsät → aarnimetsät

ollot > abstraktit objektit > yhteiskunnalliset objektit > tieto > aakkoset

KÄYTETTÄVÄ TERMI **aakkoset**

TYYPPI Yleiskäsite

YLÄKÄSITE tieto

ASSOSIATIIVISET KÄSITTEET kirjaimet
kirjaimistot
morseaakkoset
radioaakkoset

OHJAUSTERMIT aakkosto
aakkostot

KUULUU RYHMÄÄN 85 Kielitiede

MUUNKIELISET TERMIT ABC englantia
abc ruotsia
alfabet (ordning)
alfabetet

URI http://www.yso.fi/onto/ysop20945

Lataa tämä käsite: RDF/XML Turtle JSON-LD Luotu 25.9.2006, viimeksi muokattu 9.10.2020

Ehdota muutosta käsitteeseen

VASTAAVA KÄSITE aakkoset KOKO-ontologia
aakkoset YSA - Yleinen suomalainen asiasanasto
abc (sv) Allärs - Allmän tesaurs på svenska

Kuva 2. Linkki muutosehdotuswidgettiin käsitesivulla.

- Tee ehdotus uudeksi käsitteeksi tai olemassa olevan käsitteen muutokseksi linkistä avautuvalla ehdotuswidgetillä (**Kuva 3.**). Pakolliset kentät on merkitty asteriskilla.
 - HUOM! Ehdotettu termi on hyvä kirjoittaa siinä muodossa, missä se halutaan sanastoon. YSO:n yleiskäsitteiden termit ovat yleensä monikossa. Vaihtoehtoisille termeille on oma kenttänsä ehdotuslomakkeessa.
 - Ehdotuksen lähettämisen jälkeen widget näyttää linkin tehdyn ehdotuksen GitHub-sivulle, jossa ehdotuksesta voidaan keskustella.

abhasit → abhaasit
Abisko (kansallispuisto) → Abiskon kansallispuisto
Abiskon kansallispuisto
abiturientit
ablatiivi
aboriginaalikieli → australialaiset
aboriginaalit
abortti
absessit → märkäpesäkkeet
absintti
ABS-jarrut → lukkiutumattomat jarrut
absolutismi
absoluuttinen sävelkorva
absorptio
abstrakti algebra
abstrakti ekspressionismi
abstraktijulkaisu → tiivistelmäjulkaisu
abstraktinen taide → abstrakti taide
abstraktisuus
abstraktit → tiivistelmät
abstrakti taide
abstraktit objektit
abstraktit pelit
abstraktius → abstraktisuus
absurdi
absurdismi
absurdi teatteri
Acanthis flammea → urpiainen
a cappella -musiikki
Access Basic
Accipiter → lintuhaukat
Acheta domestica → kotisirikka
acid jazz
Acinetobacter baumannii
ACR
Acrobat
Acrobat Connect Professional
Acrobat Reader

KOTISIVU https://www.kiwi.fi/x/SocdCw

Ehdota uutta käsitettä YSOon

Sanastossa jo oleviin käsitteisiin voit ehdottaa muutoksia käsitesivulta

Tyyppi: *
Valitse ehdotuksen tyyppi

Päätermi/asiasana: *

Termi ruotsiksi:

Termi englanniksi:

Vaihtoehtoiset termit ja ilmaisut:

Ehdota uutta käsitettä tähän sanastoon

Kuva 3. Uuden käsitteen ehdotuswidget.

YSOon tehtyjen ehdotuksen eteneminen järjestelmässä

HUOM! Eri sanastojen osalta ehdotusten käsittelyprosessi voi olla erilainen.

Kun ehdotus uuden termin ottamisesta sanastoon on lähetetty, YSO-toimittaja tarkastaa ehdotuksen. Ehdotus hylätään suoraan vain jos ehdotuksessa on asiattomuuksia tai jos sitä ei ole luotu widgetin kautta.

YSO:n osalta käsittelyyn hyväksytyt uudet käsite-ehdotukset siirretään Finton ehdotukset sisältävään "sanastoon" (YSE) koneellisesti kerran päivässä. Tässä yhteydessä käsite saa pysyvän tunnisteen, URIn. Uusi ehdotus näkyy YSE:ssä yleensä tarkastuksesta seuraavana päivänä. Muutosehdotuksia ei viedä finto.fi näkymään.

Ehdotuksella on GitHubissa kaksi ominaisuutta, "Label" ja "Milestone". Label kertoo onko kyseessä uusi käsite, uusi maantieteellinen käsite, uusi ohjausermi, vai muutos olemassaolevaan käsitteeseen. Lisäksi label kertoo ehdotuksen käsittelystä: "vastaanotettu" tarkoittaa että ehdotus on vasta saapunut järjestelmään eikä sitä ole vielä käsitelty YSO-kokouksessa, "alustavasti ok" kertoo, että ehdotus on käsiteltävänä seuraavassa kokouksessa, ja että sen hyväksymistä on kannatettu.

Milestone kertoo missä YSO-kokouksessa ehdotusta on viimeksi käsitelty, tai onko se seuraavan tulossa olevan kokouksen asialistalla. Tämä koskee kuitenkin vain järjestelmän käyttöönnoton jälkeen pidettyjä kokouksia, aikaisemmin kokouksissa käsitellyillä ehdotuksilla ei ole milestonea.

YSO-ehdotusten käsittely

Ehdotukset käsitellään neljä-viisi kertaa vuodessa järjestettävissä YSO-kokouksissa. Tieto kokousten aikataulusta sekä hyväksytyistä ja ei-hyväksytyistä käsitteistä löytyy Asiasanastot ja ontologiat -asiakaswikistä sivulta <https://www.kiwi.fi/display/Asiasanastotjaontologiat/Ajankohtaista>.

Mikäli ehdotettu käsite hyväksytään YSOon, poistetaan ehdotus YSEstä ja ehdotuksen GitHub-issue suljetaan. Tämän jälkeen ehdotus lisätään uutena käsitteenä sanastoon ja sitä voi käyttää kuvailussa. Hyväksytyt käsitteet lisätään YSOon kuukausittain. Ehdotukset joita ei hyväksytä jäävät avoimina GitHubiin ja niitä voi edelleen kommentoida, jolloin ehdotus palautuu uudestaan kokouksen käsittelyyn.

Maantieteelliset nimet hyväksytään sanastoon ilman kokouksen käsittelyä, mikäli nimeen ei liity epäselvyyksiä.

Ehdotetun käsitteen käyttö kuvailussa

Käsite saa jo ehdotusvaiheessa oman pysyvän tunnisteensa, joten sitä on mahdollista käyttää kiireellisissä kuvailutilanteissa. On kuitenkin suositeltavaa odottaa käsitteen hyväksymistä sanastoon ennen sen käyttöä. Jos käytät ehdotettua käsitettä kuvailussa on vastuullasi seurata hyväksymisprosessia ja reagoida, jos käsitettä ei hyväksytä tai jos käsite hyväksytään ehdotetusta poikkeavassa muodossa.